

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA

KLASA: 040-01/16-01/00008
URBROJ: 533-28-16-0007

Zagreb, 28. rujna 2016.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
REKTORAT
n/r rektora, prof. dr. sc. Damir Boras
Trg maršala Tita 14
10000 Zagreb

Predmet: Očitovanje na Vaše dopise, KLASA: 012-03/16-01/16, URBROJ: 380-031/195-16-2, od dana 27. rujna 2016., kao i priopćenje za medije, dostavljeno u privitku dopisa
- daje se

Poštovani,

nastavno na Vaše dopise gornjeg broja, kao i dostavljeno priopćenje za medije, kojim tražite hitno očitovanje ovog Ministarstva vezano uz ugovor o radu dekana Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Vlatka Previšića, očitujemo se kako slijedi.

Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj: 123/03, 105/04, 174/04, 02/07- OUSRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14-O i RUSRH i 60/15- OUSRH, u daljnjem tekstu: ZZDVO) ne sadrži odredbe vezane uz odlazak dekana u mirovinu, no odredbom članka 102. stavka 7. ZZDVO-a propisano je da zaposleniku na znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom, nastavnom i stručnom radnom mjestu na visokom učilištu istekom akademske godine u kojoj je navršio 65 godina prestaje ugovor o radu radi odlaska u mirovinu.

Međutim, od navedene odredbe ZZDVO-a postoji izuzetak te Vam ukazujemo na Odluku Ustavnoga suda Republike Hrvatske, broj: U-I-5578/2013 i U-I-3633/2014 od dana 20. kolovoza 2014. godine, sukladno kojoj se na redovite profesore, profesore visokih škola i znanstvene savjetnike koji su na dan 30. srpnja 2013. godine bili u trajnom zvanju primjenjuju odredbe ranije važećeg Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN, broj: 123/03, 105/04, 174/04, 2/07- OUSRH, 46/07, 45/09 i 63/11). Prema tim odredbama kada postoji potreba za nastavkom rada redovitog profesora u trajnom zvanju ili profesora visoke škole u trajnom zvanju, visoko učilište može redovitom profesorom u trajnom zvanju, odnosno profesorom visoke škole u trajnom zvanju, produžiti ugovor o radu do isteka akademske godine u kojoj navršava 70 godina, pri čemu će se posebno cijeniti njegov znanstveni doprinos, uspješnost u obrazovnom procesu i odgoju mladih znanstvenika i nastavnika.

Za sve ostale zaposlenike zaposlene na znanstveno-nastavnim radnim mjestima, a koji nisu na dan 30. srpnja 2013. godine, kao redoviti profesori, profesori visokih škola i znanstveni savjetnici, bili u trajnom zvanju primjenjuju se odredbe ZZDVO-a, koje propisuju da visoko učilište može, sa zaposlenikom koji udovoljava kriterijima izvrsnosti, zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme od dvije godine s mogućnošću produženja u dvogodišnjim mandatima.

Iz citiranog uređenja nedvojbeno proizlazi kako za osobe koje su na dan 30. srpnja 2013. godine bile u trajnom zvanju redovitog profesora ili profesora visoke škole njihov radni odnos prestaje najkasnije istekom akademske godine u kojoj navršavaju 70 godina života, dakle s istim danom prestaju biti u radnom odnosu na odgovarajućem znanstveno-nastavnom radnom mjestu.

Nadalje, odredbom članka 63. stavka 2. ZZDVO-a propisano je da dekana fakulteta bira i razrješava vijeće s mandatom, na način i u postupku utvrđenom statutom sveučilišta ili drugim općim aktom.

Tako je odredbom članka 42. Statuta Sveučilišta u Zagrebu propisano da za dekana može biti izabran nastavnik Sveučilišta i odnosne sastavnice u znanstveno-nastavnom odnosno umjetničko-nastavnom zvanju redovitog profesora u trajnom zvanju, redovitog ili izvanrednog profesora.

Nadalje, odredbama članka 24. stavaka 1., 2., 4. i 5. Statuta Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu propisano je da za dekana Fakulteta može biti izabran nastavnik Fakulteta u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog ili izvanrednog profesora. Postupak izbora dekana započinje pozivom Fakultetskoga vijeća za podnošenje prijedloga. Predloženici dostavljaju stručni životopis i program rada koji usmeno izlažu pred Fakultetskim vijećem. Fakultetsko vijeće tajnim glasovanjem bira dekana među predloženicama za koje je Senat Sveučilišta dao suglasnost. Za dekana je izabran predloženi koji dobije natpolovičnu većinu glasova svih članova Fakultetskoga vijeća (apsolutna većina).

Iz gornjih odredbi proizlazi kako uvjet za izbor, odnosno status, dekana Filozofskog fakulteta jest status nastavnika Filozofskog fakulteta u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog ili izvanrednog profesora. U pogledu postupka, iz navedenog jest razvidno da se prigodom izbora dekana ne provodi javni natječaj već je isti izbor za položaj dekana neodvojivo vezan uz status nastavnika Fakulteta u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog ili izvanrednog profesora. Kako se ne provodi javni natječaj, a koji je propisan kao obveza prigodom novog zapošljavanja u Temeljnem kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama (NN, broj 141/12), to proizlazi kako se izbor na položaj dekana provodi izborom između nastavnika Fakulteta u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog ili izvanrednog profesora, a koji su zaposleni na odgovarajućem znanstveno-nastavnom radnom mjestu. Naime, da se ne radi o potonjem, zbog novog zapošljavanja, postojala bi obveza provedbe javnog natječaja, ovo i kao ostvarenje ustavne obveze dostupnosti javnih službi.

Uz to upućujemo i na odredbu članka 6. Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine, broj 25/13, 72/13, 151/13, 09/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 - ispravak, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15 i 122/15) kojom su propisani posebni nazivi radnih mjesta i koeficijenti složenosti poslova u visokim učilištima i javnim institutima, pa se tako za "položaj I. vrste dekan, dekan veleučilišta ili visoke škole" navodi da isti treba biti – redoviti profesor, trajno zvanje – redoviti profesor, prvi izbor – izvanredni profesor – docent – profesor visoke škole, profesor visoke škole u trajnom zvanju ili viši predavač.

Nadalje, odredbom članka 123. stavka 2. ZZDVO-a propisano je da će se podzakonski propisi doneseni na temelju Zakona o visokim učilištima, primjenjivati nakon prestanka navedenog Zakona sve do donošenja odgovarajućih propisa prema ZZDVO-u, osim ako nisu u suprotnosti s odredbama ZZDVO-a. U tom smislu, ukazujemo na odredbu članka 13. stavka 6. Pravilnika o osnovama financiranja visoke naobrazbe na javnim visokim učilištima (Narodne novine, broj 25/96 i 28/99), a kojim je propisano da se pod punim opterećenjem nastavnika koji obavljaju dužnost dekana i prodekana smatra 20%, odnosno 50% vrijednosti propisanih stavkom 1. tog članka koji utvrđuje kako je puno nastavno opterećenje 300 norma sati godišnje.

Uvidom u dostavljenu nam dokumentaciju o radno-pravnom statusu dekana vidljivo je kako je Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu dana 27. rujna 2011. godine s prof. dr. sc. Vlatkom Previšićem sklopio Ugovor o radu na određeno vrijeme člankom 1. kojega je određeno da se zbog postojanja potrebe za nastavkom rada redovitog profesora u trajnom zvanju i nakon što je navršio 65 godina života, produljuje radni odnos do isteka akademske godine u kojoj navršava 70 godina života.

Člankom 2. toga Ugovora ugovoreno je da će radnik obavljati poslove na radnom mjestu I. vrste u znanstveno-nastavnom zvanju redovitog profesora u trajnom zvanju.

Nadalje, dana 8. travnja 2016. godine sklopljen je Dodatak ugovoru o radu na određeno vrijeme od 27. rujna 2011. godine. Navedenim Dodatkom mijenjaju se članci 1. i 2. Ugovora o radu na određeno vrijeme na način da se ugovor koji je sklopljen zbog postojanja potrebe za nastavkom rada redovitog profesora u trajnom zvanju i nakon što je navršio 65 godina života produljuje radni odnos do isteka akademske godine u kojoj navršava 70 godina života, sada produžava do 30. rujna 2017. godine, a da prof. dr. sc. Vlatko Previšić obnaša dužnost dekana za mandatno razdoblje od tri akademske godine (2014/2015, 2015/2016, 2016/2017).

Iz svih gore citiranim odredbi proizlazi kako je položaj dekana neodvojiv od radnog mjesta prvenstveno iz razloga što je uvjet predviđen Statutom Sveučilišta za izbor dekana da isti bude biran iz reda nastavnika.

Također, argument neodvojivosti potkrepljen je i time što ne postoji obveza raspisivanja natječaja za položaj dekana, s obzirom da se ne radi o radnom mjestu, što proizlazi iz postupka odabira dekana propisanog Statutom Sveučilišta, čime visoka učilišta potvrđuju navedeno.

Neodvojivost proizlazi i iz načina na koji je sam Fakultet regulirao radno-pravni status dekana u trenutku njegovog izbora, prije dvije godine, ne mjenjavši njegov ugovor o radu upravo za radno mjesto nastavnika, pa je stoga naglašena nelogičnost sklapanja Dodatka, koji je prof. dr. sc. Vlatko Previšić sklopio sam sa sobom, s tim da je na strani dekana sam opunomoćio svoga prodekana, a sam je ugovor potpisao kao potpisnik za osobu koja će obavljati poslove dekana, čime je došlo do konfuzije potpisnika obzirom je ugovor potpisan po istim osobama u istim pravnim položajima.

Nadalje, ključni argument neodvojivosti predstavlja upravo gore citirani Pravilnik o osnovama financiranja visoke naobrazbe na javnim visokim učilištima, koji dekanu propisuje uvjet rada u nastavi u smanjenom obujmu.

U vezi s navedenim ugovorima dodatno napominjemo kako je Dodatak ugovoru o radu na određeno vrijeme sklopljen dana 8. travnja 2016. godine protivan kogentnom uređenju rada u sustavu javnih službi, konkretno javnom sustavu visokog obrazovanja. Naime, izmijenjena odredba članka 2. polazi od pretpostavke zakonitog postojanja mogućnosti rada na radnom mjestu dekana, bez obavljanja poslova radnog mjesta I. vrste složenosti poslova – znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju, a koja mogućnost – kako smo prethodno utvrdili – ne postoji. Dakle, poslovi “isključivo upravljačke, akademske i poslovne funkcije” kako ih se naziva u Dopisu Rektor Sveučilišta u Zagrebu od dana 27. rujna 2016. godine, kao takvi ne postoje bez aktivnog statusa nastavnika Fakulteta.

Kada bi se funkcija dekana i mogla regulirati kako je to predviđeno ovako sklopljenim Dodatkom, iz kojeg proizlazi da će dekan od njegovog zaključivanja obavljati isključivo upravljačku funkciju, isto bi predstavljalo povredu pravnog uređenja u načinu zapošljavanja, a koje je propisano Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama, a također proizlazi i iz Ustava RH kako je gore navedeno, te ne bi bilo jasno temeljem kojeg koeficijenta bi trebalo obračunati plaću.

Slijedom toga, nije moguće produžiti Ugovor o radu na određeno vrijeme, sklopljen dana 27. rujna 2011. godine, a radi obavljanja poslova radnog mjesta I. vrste složenosti poslova – znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju, i to na određeno vrijeme do isteka akademske godine u kojoj osoba navršava 70 godina, na način da se isti poslovi više uopće neće obavljati.

Također, nelogično je produžiti ugovor o radu do dana 30. rujna 2017. godine, ako i u njemu, nakon Dodatka od dana 8. travnja 2016. godine, stoji kako traje do isteka akademske godine u kojoj osoba navršava 70 godina života, koji se rok ispunjava prije dana 30. rujna 2017. godine, kada tim trenutkom ne postoji ugovorni odnos koji bi se mogao produžiti.

Nadalje, napominjemo kako ovo Ministarstvo o navedenom Dodatku ugovoru do sada nije imalo saznanja, iako se u istom izrijekom navodi kako se dostavlja Ministarstvu po njegovom potpisivanju pa nije niti moglo ranije upozoriti na zakonsku nemogućnost ovakvog produljivanja radnog odnosa, kao i nemogućnost da se istim ugovori obavljanje isključivo „upravljačkih funkcija“, bez rada u nastavi. Ukoliko je, postupajući po ovom Dodatku, dekan prekinuo svoje obaveze rada u nastavi po potpisivanju istog, o čemu molimo Vaše očitovanje, Ministarstvo će utvrditi da li se dekanu neovlašteno isplaćivala plaća, odnosno sredstva iz Državnog proračuna, za neobavljen posao. Također, nemamo informacije o tome dali je, po sklapanju Dodatka, isti evidentiran u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje u odgovarajućim rokovima.

Konačno, napominjemo kako je na traženje Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta za dostavu Pravilnika o radu Filozofskog fakulteta, dostavljena obavijest o tome da Filozofski fakultet nije donio Pravilnik o radu jer da su: „sva prava radnika uređena ugovorom o radu, te Temeljnim kolektivnih ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama“, čime je povrijeđena kogentna odredba članka 26. Zakona o radu (Narodne novine, broj 93/14).

Slijedom sveg narečenog, smatramo kako ne postoji pravna osnova postupanja prema kojem bi se prof. dr. sc. Vlatku Previšiću nastavio radni odnos nakon dana isteka akademske godine u kojoj on navršava 70 godina života (2015./2016.) te Vas stoga upućujemo da, u okviru sveučilišne autonomije, osigurate funkcioniranje i nesmetano upravljanje sastavnicom, a posebice redovito obavljanje nastave na Filozofskom fakultetu.

U svom postupanju upućujemo Vas da se vodite načelom zakonitosti i osnaživanja institucija u sustavu visokog obrazovanja, pri čemu napominjemo kako Ministarstvo neće prihvatiti bilo kakve pritiske i donošenje izvaninstitucijskih odluka koje se odnose na rad akademske zajednice, a posebice na odvijanje nastavnog procesa.

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. Ministarstvo rada i mirovinskog sustava – Inspektorat rada,
3. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje,
4. Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
5. Pismohrana, ovdje.

